

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 5P/85/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2225202211
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Jačková Sziegel
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2025:2225202211.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Dunajskej Strede pred sudkyňou JUDr. Máriou Jačkovou Sziegel vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. X.X.XXXX a C. B., nar. X.X.XXXX, obe deti zast. kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti: D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. F. XXXX/X, G., deti rodičov: matka - H. I., nar. XX.X.XXXX, bytom D. F. XXXX/X, G., otec - A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom J. K. L. H. XXXX/XX, XXX XX I., o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práva povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Malol. deti B. : A., nar. X.X.XXXX a C. nar. X.X.XXXX sa zverujú do osobnej starostlivosti matky, s tým, že matka bude zastupovať deti v bežných veciach a spravovať majetok maloletých.

II. Otec je povinný platiť výživné na malol. Marca mesačne sumou 100,-€ a na malol. Dominika mesačne sumou 100,-€ vždy do 15-ho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc od právoplatnosti rozsudku.

III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 24.04.2023, č.k. 10P/71/2022-71.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom dňa 23.07.2025 domáhala zmeny umiestnenia maloletých detí B. : A., nar. XX.XX.XXXX a C. nar. XX.XX.XXXX s odôvodnením, že od posledného rozhodnutia o zverení detí do náhradnej starostlivosti starého rodiča, sa u nej podstatne zmenili pomery. Žije v spoločnej domácnosti s malol. deťmi a starou matkou malol. detí. Zabezpečuje riadnu starostlivosť o deti. Žiadala určiť platiť výživné otcovi na dve deti po 100€.

2. Otec malol. detí predvolanie na pojednávanie v úložnej dobe neprevzal z poslednej známej adresy pobytu. K návrhu sa nevyjadril. Súd prejednal vec v neprítomnosti otca.

3. Kolízny opatrovník hodnotil výchovné prostredie malol. detí u matky za vyhovujúce.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočutím navrhovateľky, starej matky malol. detí zo strany matky, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, na základe ktorých ustálil nasledovný skutkov stav veci:

5. Z výpovede navrhovateľky vyplynulo, že na návrhu naďalej trvá, keď už rok býva v spoločnej domácnosti s malol. deťmi a jej matkou, starou matkou malol. detí. Tretí rok pracuje v záložni v Šamoríne.

Zatiaľ býva v spoločnom byte s matkou, keď si hľadá samostatné bývanie s deťmi. Obe deti navštevujú predškolské zariadenie.

6. Stará matka malol. detí hodnotila postoj matky k deťom pozitívne. Potvrdila, že matka býva u nej už rok. Pomáha matke v čase jej pracovnej zaneprázdnenosti. Inak matka zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti. Nevedela vyhodnotiť situáciu, ak sa matka odsťahuje bývať s deťmi. Naďalej by bola rada ak matka s deťmi jej umožní byť jej nápomocná. Konštatovala, že matka je zdravotne v poriadku.

7. Kolízny opatrovník navrhol zrušenie náhradnej starostlivosti, keď matka preukazuje náležitý záujem o zabezpečenie osobnej starostlivosti o malol. deti. Nezistili žiadne nedostatky z výchovného prostredia detí u nej.

8. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 24.04.2023 č.k. 10P/71/2022- 71 bolo maloleté deti B., A., nar.XX.XX.XXXX a C., nar 06.06.2021 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti D. E., nar.XX.XX.XXXX, starej matke zo strany matky a rodičia zaviazaní na platenie výživného v minimálnej výške. Matka súhlasila s náhradnou výchovou. Otec detí bol v rozhodnom čase vo výkone trestu, s náhradnou výchovou súhlasil.

9. Zo správy zo šetrenia Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately z výchovného prostredia mal. detí C. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX. Šetrenie v rodine vykonané dňa 20.08.2025 vyplynulo, že maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č. 10P/71/2021. Od tej doby sa o mal. deti osobne stará. Bytové podmienky sa nezmenili, rodina býva v trojizbovom byte v osobnom vlastníctve starej matky. Byt pozostáva z predsiene, kuchyne, WC, kúpeľne, obývačky, spálne a detskej izby. Byt je kompletne a moderne zariadený. V čase šetrenia bola čistota a poriadok domácnosti na dobrej úrovni. Spoločnú domácnosť zdieľa už nejaký čas aj matka mal. detí, H. I., nar. XX.XX.XXXX, aby bola k deťom bližšie. Podľa udania starej matky matka jej s výchovou mal. detí pomáha. Matka mal. pracuje v G. v záložni BREVA, na výživu mal. detí prispieva. Otec sa o svoje deti zaujíma, na ich výživu prispieva, avšak so starou matkou majú horší vzťah. Mal. deti navštevujú Materskú školu na Školskej ulici v Šamoríne na štyri hodiny denne. Deti sú v dispenzárnej starostlivosti A. A. v G., ich zdravotný stav je dobrý, trpia len bežnými detskými ochoreniami. Stará matka uviedla, že súhlasí so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti, avšak matka sa plánuje s deťmi odsťahovať, preto v nej pretrvávajú obavy.

10. Podľa ustanovenia § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

11. Uvedené zákonné ustanovenia umožňujú v odôvodnených prípadoch, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, zveriť dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

12. Podľa § 28 ods.1 písm. a/ až c/ a ods.2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa.

13. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Prioritu pri výchove malol. detí majú rodičia. Len ak títo nie sú schopní zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa, súd môže dieťa zveriť inej osobe ako rodičovi, pričom sa snaží, aby to bola osoba príbuzná dieťaťu. Ak sa zmenia pomery, nič nebráni tomu, aby súd preskúmal, či stále trvajú dôvody, pre ktoré deti boli zverené do náhradnej starostlivosti. Návrh na zmenu rozhodnutia podala matka. Dokázateľne na jej strane sa podstatne zmenili pomery, keď sa zamestnala, žije dlhodobo s deťmi. Pozná ich návyky. Zabezpečuje za pomoci starej matky starostlivosť o deti. Žije usporiadaným životom. Túto skutočnosť potvrdil kolízny opatrovník aj stará matka malol. detí. Je potrebné dať šancu rodičovi, ktorý prejaví eminentný záujem na výchove svojich detí, aby dokázal, že je schopný a svoje odhodlanie myslí vážne. Pozná režim detí, ako aj osobnostne, aj ich zdravotný stav. Zatiaľ sa javí, že matka si uvedomuje svoje postavenie, povinnosti ktoré z toho plynú a chce byť súčasťou života svojich detí, hoci aj po osamostatnení sa. Bolo v záujme malol. detí, aby vyrastali v prostredí, kde je prítomný ich rodič. Je do budúcnosti na matke, či túto úlohu zvládne na prospech svojich detí.

15. Podľa § 62 Zákona o rodine, Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

18. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 75 ods. 1 a 2 pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane oprávneného, jednak na strane povinného. Zo strany oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s pohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pri tom nezahŕňajú iba základné nároky dieťaťa, ale sú dané širšie i potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám, schopnosti starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného (ako sú napríklad liečebné náklady). Súd musí pri určovaní výživného prihliadnúť na pomery povinnej osoby jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet vyživovaných osôb.

23. Na strane dieťaťa je nutné prihliadnúť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať mu výživné, výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa, ak ide o domácnosť. Na strane povinného sa prihliada najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na jeho vek, zdravotný

stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti situáciu na druhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia a dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku. V rozhodnutí o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu musí byť vyjadrená zásada úmernosti životnej úrovne dieťaťa k životnej úrovni rodičov, aby aj zvýšené potreby, ktoré možno dieťaťu z príjmu otca poskytnúť, boli zabezpečené výživným stanoveným v zodpovedajúcej miere(R14/1966/.

24. Okrem uvádzané je potrebné pri rozhodovaní brať zreteľ na pravidlo priority výživného patriace dieťaťu pred všetkými inými dávkami jeho rodičov (§ 62 ods. 5 zákona o rodine), teda aj na ich výdavky, ako i na zaužívanú súdnu prax, podľa ktorej výživné zamestnaného rodiča by sa malo pohybovať v rozpätí 20 - 25 % jeho priemerného čistého mesačného príjmu (samozrejme, s možnosťou rôznych modifikácií, tu potom i najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností, či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb)..V usporiadaných rodinných pomeroch sa táto povinnosť nevníma ako zákonná, pravidlom je dobrovoľné plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu v potrebnom rozsahu. Pokiaľ to tak z rôznych dôvodov nie je, je potrebné súdne rozhodnutie, ktoré je z uvedeného dôvodu deklaratórne. Pri maloletých deťoch zákon umožňuje určenie výživného aj spätne vo vzťahu k dňu začatia konania, a to najviac za obdobie troch rokov. Podľa nového zákona však pribudla podmienka dôvodov hodných osobitného zreteľa na takýto postup. V rámci komplexu prejavov vyživovacej povinnosti rodičov sa majú uspokojiť všetky životné potreby dieťaťa potrebné pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj.

25. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že navrhovaná výška výživného v sume po 100€ na dieťa, keď ide o deti rovnakého veku. Navštevujúce predškolské zariadenie, kde okrem bežných nákladov iné zvýšené náklady neboli. Otec detí naposledy pracoval u spoločnosti Pobtalk, s.r.o. s minimálnym príjmom. Matka detí je zamestnaná od 02.03.2023 u súkromníka M. N. – žolík, kde jej príjem sa pohybuje do 2.000€. Rodičia inú vyživovaciu povinnosť nemali.

26. Podľa § 52 C.m.p. súd žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, keďže konanie je oslobodené od poplatku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP)

Odvolanie len proti odôvodnenie rozhodnutia nie je prípustné. (§ 358 CSP)

Ak zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje osobitné náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podanie je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. (§ 127 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutia považuje za nesprávne (odvolacie dôvody, a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 C.s.p.)

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok, nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho posúdenia veci. (365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 3 C.s.p.)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať.